

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 16ης Ιανουαρίου 2014*

«Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων — Άρθρο 34 ΣΛΕΕ — Ποσοτικοί περιορισμοί κατά την εισαγωγή — Μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος — Εμπορία αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα — Σφραγίδα — Απαιτήσεις που επιβάλλονται από ρύθμιση ισχύουσα στο κράτος μέλος εισαγωγής»

Στην υπόθεση C-481/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Lietuvos vyriausybės administracinis teismas (Λιθουανία) με απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Οκτωβρίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

UAB «Juvelta»

κατά

VĮ «Lietuvos prabavimo rūmai»,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, J. L. da Cruz Vilaça, Γ. Αρέστη, J.-C. Bonichot και A. Arabadžiev, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η UAB «Juvelta», εκπροσωπούμενη από την A. Astauskienė, advokatė,
- η Λιθουανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Κριαυčiūnas και την R. Krasuckaitė,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την A. Steiblytė και τον G. Wilms,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η λιθουανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 34 ΣΛΕΕ.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της UAB «Juvelta» (στο εξής: Juvelta) και του VĮ Lietuvos prabavimo rūmai (οργανισμός εποπτείας της Λιθουανίας) με αντικείμενο απόφαση του εν λόγω οργανισμού κατά την οποία η Juvelta υποχρεούται να σφραγίζει τα χρυσά αντικείμενα που εμπορεύεται, από εξουσιοδοτημένο ανεξάρτητο κρατικό οργανισμό σήμανσης, με σφραγίδες ανταποκρινόμενες στις απαιτήσεις της λιθουανικής νομοθεσίας.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 21, του νόμου της Δημοκρατίας της Λιθουανίας περί κρατικής εποπτείας επί πολυτίμων μετάλλων και λίθων (Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymas), ως ίσχυε κατά τον χρόνο των περιστατικών της κύριας δίκης (στο εξής: νόμος περί εποπτείας), η εθνική σφραγίδα του VĮ Lietuvos prabavimo rūmai είναι σφραγίδα καθιερωμένη από τα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και τη Δημοκρατία της Τουρκίας, με την οποία πιστοποιείται ότι το αντικείμενο που φέρει τη σφραγίδα έχει ελεγχθεί και σφραγισθεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας, εξουσιοδοτημένο από το οικείο κράτος, και ανταποκρίνεται στην ένδειξη που εκφράζεται με αραβικά ψηφία επί της σφραγίδας και δηλώνει τον βαθμό καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου, εκφρασμένο σε χιλιοστά βάρους του κράματος.
- 4 Κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, του νόμου αυτού, τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα και οι πολύτιμοι λίθοι που εισάγονται στη Λιθουανία πρέπει να σφραγίζονται με την εθνική σφραγίδα του κράτους αυτού από το VĮ Lietuvos prabavimo rūmai.
- 5 Το άρθρο 17, παράγραφος 2, σημείο 2, του εν λόγω νόμου προβλέπει ότι τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα και οι πολύτιμοι λίθοι που εισάγονται από άλλο κράτος του ΕΟΧ ή από την Τουρκία, όπου επιτρέπεται η διάθεσή τους στην αγορά, μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο χωρίς τη σφραγίδα του VĮ Lietuvos prabavimo rūmai ή χωρίς πιστοποιητικό ποιότητας, εφόσον έχουν ελεγχθεί και σφραγιστεί με τη σφραγίδα ανεξάρτητου οργανισμού εποπτείας, εξουσιοδοτημένου από το κράτος αυτό, και φέρουν την υποχρεωτική σφραγίδα εγγύησης η οποία έχει καταχωρισθεί στο εν λόγω κράτος και έχει τεθεί κατά την κατασκευή τους.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 6 Η Juvelta είναι εταιρία που δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στο λιανικό εμπόριο κοσμημάτων που κατασκευάζονται από πολύτιμα μέταλλα.
- 7 Οι υπάλληλοι του VĮ Lietuvos prabavimo rūmai διαπίστωσαν, μετά τη διενέργεια ελέγχου, ότι μέρος των ελεγχθέντων χρυσών αντικειμένων (355 αντικείμενα) που εμπορευόταν η προσφεύγουσα δεν ήταν σύμφωνο με τις απαιτήσεις του άρθρου 17, παράγραφος 2, σημείο 2, του νόμου περί εποπτείας.
- 8 Με την υπ' αριθ. 04-13-41 έκθεση ελέγχου της 15ης Μαρτίου 2011, όπου καταγράφονται τα πορίσματα του προαναφερθέντος ελέγχου, ο VĮ Lietuvos prabavimo rūmai υποχρέωσε τη Juvelta να σφραγίζει τα χρυσά αντικείμενα τα οποία εμπορεύεται από εξουσιοδοτημένο ανεξάρτητο κρατικό οργανισμό εποπτείας, με σφραγίδες ανταποκρινόμενες στις απαιτήσεις της ισχύουσας λιθουανικής νομοθεσίας.
- 9 Από την έκθεση ελέγχου προκύπτει ότι τα επίμαχα χρυσά αντικείμενα έφεραν σφραγίδα ανεξάρτητου οργανισμού εποπτείας, εξουσιοδοτημένου από τη Δημοκρατία της Πολωνίας, πλην όμως, κατά την κρίση του VĮ Lietuvos prabavimo rūmai, η σφραγίδα αυτή δεν ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις του

άρθρου 17, παράγραφος 2, σημείο 2, του νόμου περί εποπτείας, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφος 21, του νόμου αυτού, διότι το αραβικό ψηφίο «3» που εμφανίζεται στην εν λόγω σφραγίδα δεν πιστοποιεί τον βαθμό καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου, εκφραζόμενο σε χιλιοστά βάρους του κράματος.

- 10 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο έχει διαπιστώσει ότι στη Δημοκρατία της Πολωνίας ο αριθμός «3» στη συγκεκριμένη σφραγίδα προορίζεται για την επισήμανση αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα με βαθμό καθαρότητας, εκφραζόμενο σε χιλιοστά βάρους του κράματος, 585.
- 11 Το εν λόγω δικαστήριο αναφέρει ακόμη ότι η Juvelta επέθεσε στα συγκεκριμένα αντικείμενα και την ένδειξη «585» ώστε ο βαθμός καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου των αντικειμένων αυτών να επισημαίνεται κατά τρόπο κατανοητό για τους Λιθουανούς καταναλωτές.
- 12 Μετά την άσκηση προσφυγής κατά της επίμαχης εκθέσεως ελέγχου ενώπιον του διευθυντή του VĮ Lietuvos prabavimo rūmai, ο οποίος την απέρριψε με την υπ' αριθ. 1.5-264 απόφασή του της 15ης Απριλίου 2011 και επικύρωσε το κύρος της εν λόγω εκθέσεως, η Juvelta ζήτησε την ακύρωση της εκθέσεως και της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Vilniaus apygardos administracinis teismas, το οποίο απέρριψε το αίτημά της με απόφαση της 18ης Αυγούστου 2011.
- 13 Η Juvelta άσκησε έφεση κατά της ως άνω δικαστικής αποφάσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 14 Στο πλαίσιο αυτό, το Lietuvos Vyriausiosis vyriausiosis administracinis teismas αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 34 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έννοια ότι απαγορεύει την εφαρμογή εθνικών κανόνων με βάση τους οποίους, προκειμένου να μπορεί κάποιος να πωλήσει στην αγορά κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντικείμενα από χρυσό εισαχθέντα από άλλο κράτος μέλος των οποίων η εμπορία επιτρέπεται στην αγορά του εν λόγω κράτους μέλους (εξαγωγής), τα οικεία αντικείμενα πρέπει να φέρουν σφραγίδα ανεξάρτητου οργανισμού σφράγισης αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα, εξουσιοδοτημένου από κράτος μέλος, επιβεβαιώνουσα ότι το αντικείμενο το οποίο τη φέρει έχει ελεγχθεί και σφραγιστεί από τον εν λόγω οργανισμό και η οποία περιέχει πληροφορίες κατανοητές στους καταναλωτές του κράτους μέλους εισαγωγής σχετικά με την περιεκτικότητα του αντικειμένου σε καθαρό πολύτιμο μέταλλο, στις περιπτώσεις που οι εν λόγω πληροφορίες σχετικά με την περιεκτικότητα σε πολύτιμο μέταλλο περιέχονται σε χωριστή και πρόσθετη ένδειξη που έχει επιτεθεί με σφραγίδα στο αυτό αντικείμενο από χρυσό;

2) Προκειμένου να απαντηθεί το πρώτο ερώτημα, έχει σημασία το γεγονός ότι, όπως στην εξεταζόμενη εν προκειμένω περίπτωση, η πρόσθετη σφράγιση ως προς τον βαθμό ποιότητας των αντικειμένων από χρυσό που τίθεται επί των εν λόγω αντικειμένων και είναι κατανοητή στους καταναλωτές του κράτους μέλους εισαγωγής (π.χ., σφραγίδα εμφανίζουσα τα τρία αραβικά ψηφία “585”) δεν έχει πραγματοποιηθεί από ανεξάρτητο οργανισμό σφράγισης αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα, εξουσιοδοτημένο από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά οι πληροφορίες που παρέχονται με τη σήμανση αυτή αντιστοιχούν από άποψη περιεχομένου στις πληροφορίες που περιέχονται στη σφραγίδα που έχει επιτεθεί στο ίδιο αντικείμενο από τον ανεξάρτητο οργανισμό σφράγισης που έχει εξουσιοδοτηθεί από το κράτος μέλος εξαγωγής (π.χ. η σφραγίδα του κράτους εξαγωγής όπου αναγράφεται το αραβικό ψηφίο “3” υποδηλώνει συγκεκριμένα, με βάση τις νομοθετικές διατάξεις του κράτους αυτού, βαθμό καθαρότητας πολύτιμου μετάλλου 585);»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 15 Με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 34 ΣΛΕΕ απαγορεύει την εφαρμογή εθνικών κανόνων, όπως οι επίμαχοι στην κύρια δίκη, κατά τους οποίους, για να διατεθούν στην αγορά κράτους μέλους αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα εισαχθέντα από άλλο κράτος μέλος, όπου επιτρέπεται η εμπορία τους, και τα οποία φέρουν σφραγίδα σύμφωνα με τη νομοθεσία τους δεύτερου κράτους μέλους απαιτείται, σε περίπτωση που οι σχετικές με την περιεκτικότητα του αντικειμένου σε καθαρό πολύτιμο μέταλλο ενδείξεις που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σφραγίδα δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας του πρώτου κράτους μέλους, εκ νέου σφράγιση τους από ανεξάρτητο και εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος αυτό οργανισμό εποπτείας, διά της επιθέσεως σφραγίδας με την οποία βεβαιώνεται ότι τα εν λόγω αντικείμενα έχουν ελεγχθεί και πιστοποιείται ο βαθμός καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου σύμφωνα με τις προαναφερθείσες επιταγές.
- 16 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, κάθε εμπορική ρύθμιση των κρατών μελών δυνάμενη να παρακωλύσει, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το εμπόριο εντός της Ένωσης θεωρείται μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό κατά την έννοια του άρθρου 34 ΣΛΕΕ (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1974, 8/74, Dassonville, Συλλογή τόμος 1974, σ. 411, σκέψη 5, και της 2ας Δεκεμβρίου 2010, C-108/09, Ker-Optika, Συλλογή 2010, σ. I-12213, σκέψη 47).
- 17 Ειδικότερα, τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων που δημιουργεί, ελλείψει εναρμονίσεως των νομοθεσιών, η εφαρμογή επί των εμπορευμάτων προελεύσεως άλλων κρατών μελών, όπου αυτά νομίμως παρασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο, κανόνων που αφορούν τους όρους στους οποίους πρέπει να ανταποκρίνονται τα εμπορεύματα αυτά αποτελούν μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος, απαγορευόμενα από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, ακόμη και αν οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται αδιακρίτως σε όλα τα προϊόντα, εφόσον η εφαρμογή τους δεν δικαιολογείται από την επιδίωξη σκοπού γενικού συμφέροντος ικανού να υπερισχύσει των απαιτήσεων της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων (βλ. αποφάσεις της 22ας Ιουνίου 1982, 220/81, Robertson κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 2349, σκέψη 9, της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-293/93, Houtwipper, Συλλογή 1994, σ. I-4249, σκέψη 11, καθώς και της 21ης Ιουνίου 2001, C-30/99, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, Συλλογή 2001, σ. I-4619, σκέψη 26).
- 18 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι εθνική ρύθμιση η οποία επιβάλλει να σφραγίζονται εκ νέου στο κράτος μέλος εισαγωγής τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη, όπου έχουν διατεθεί νομίμως στο εμπόριο και έχουν σφραγιστεί σύμφωνα με τη νομοθεσία των εν λόγω κρατών, καθιστά τις εισαγωγές αυτές δυσχερέστερες και αυξάνει το κόστος τους (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις Robertson κ.λπ., σκέψη 10, Houtwipper, σκέψη 13, καθώς και Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, σκέψη 27).
- 19 Τούτο συμβαίνει και στην περίπτωση της επίμαχης στην κύρια δίκη ρυθμίσεως. Συγκεκριμένα, κατά τη ρύθμιση αυτή, τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα και οι πολύτιμοι λίθοι που φέρουν σφραγίδες οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στις επιταγές της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο στη Λιθουανία μόνον εφόσον σφραγιστούν εκ νέου στο εν λόγω κράτος μέλος.
- 20 Επομένως, η ρύθμιση αυτή συνιστά μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό κατά την εισαγωγή, το οποίο απαγορεύεται από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ.
- 21 Όσον αφορά τη δυνατότητα δικαιολογήσεως ενός τέτοιου μέτρου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η υποχρέωση του εισαγωγέα να σφραγίσει τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα με σφραγίδα που εμφανίζει την περιεκτικότητα σε καθαρό μέταλλο μπορεί, κατ' αρχήν, να εξασφαλίσει αποτελεσματική

προστασία των καταναλωτών και να συμβάλει στην εντιμότητα των εμπορικών συναλλαγών (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Robertson κ.λπ., σκέψη 11· Houtwipper, σκέψη 14, καθώς και Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, σκέψη 29).

- 22 Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει επίσης αποφανθεί ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επιβάλει νέα σφράγιση των προϊόντων που εισάγονται από άλλο κράτος μέλος, όπου έχουν νομίμως διατεθεί στο εμπόριο και σφραγιστεί σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του κράτους, εφόσον οι ενδείξεις που παρέχονται με τη σφραγίδα αυτή, όποια κι αν είναι η μορφή της, αντιστοιχούν προς τις ενδείξεις τις οποίες απαιτεί το κράτος μέλος εισαγωγής και οι οποίες είναι κατανοητές από τους καταναλωτές του κράτους αυτού (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Robertson κ.λπ., σκέψη 12, Houtwipper, σκέψη 15, και Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, σκέψεις 30 και 69).
- 23 Για να προσδιοριστεί αν μια μη προβλεπόμενη από τη νομοθεσία κράτους μέλους ένδειξη του βαθμού καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου παρέχει πληροφορίες αντίστοιχες και κατανοητές για τους καταναλωτές, πρέπει να ληφθεί υπόψη η τεκμαιρόμενη προσδοκία του μέσου καταναλωτή που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, σκέψη 32).
- 24 Όσον αφορά τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί το αιτούν δικαστήριο, τονίζεται ότι έχει αποδειχθεί ότι τα επίμαχα στην κύρια δίκη αντικείμενα έχουν σφραγιστεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας, εξουσιοδοτημένο από τη Δημοκρατία της Πολωνίας, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους αυτού.
- 25 Ομοίως, το αιτούν δικαστήριο έχει διαπιστώσει ότι στη Δημοκρατία της Πολωνίας με τη σφραγίδα επί των αντικειμένων αυτών προσδιορίζεται ο βαθμός καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου με το ψηφίο «3» και ότι στην Πολωνία το ψηφίο αυτό χρησιμοποιείται για τη σήμανση αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα με βαθμό καθαρότητας, εκφραζόμενο σε χιλιοστά βάρους του κράματος, 585.
- 26 Επομένως, η ένδειξη που παρέχεται από την ως άνω σήμανση, όσον αφορά τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα που έχουν σφραγιστεί στην Πολωνία, είναι αντίστοιχη με αυτή που παρέχεται από την ένδειξη «585», η οποία περιλαμβάνεται στη σφραγίδα του εξουσιοδοτημένου από τη Λιθουανία κρατικού ανεξάρτητου οργανισμού εποπτείας, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους αυτού.
- 27 Τούτων δοθέντων, πρέπει ακόμη να εξεταστεί εάν η ένδειξη «3» στη σφραγίδα που έχει τεθεί στα επίμαχα στην κύρια δίκη αντικείμενα είναι κατανοητή για τον μέσο καταναλωτή στη Λιθουανία, ο οποίος διαθέτει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος.
- 28 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η ένδειξη αυτή ενδέχεται να μην είναι κατανοητή για τον εν λόγω καταναλωτή, καθώς αυτός δεν είναι καταρχήν σε θέση να γνωρίζει το ισχύον στην Πολωνία σύστημα ενδείξεων του βαθμού καθαρότητας των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα.
- 29 Ωστόσο, μολονότι τα περιοριστικά αποτελέσματα της επίμαχης στην κύρια δίκη ρυθμίσεως θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν από τον σκοπό της διασφάλισης της αποτελεσματικής προστασίας των Λιθουανών καταναλωτών, διά της παροχής σε αυτούς κατανοητών ενδείξεων σχετικά με τον βαθμό καθαρότητας των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα που εισάγονται στη Λιθουανία, η δικαιολόγηση αυτή θα μπορούσε να γίνει δεκτή μόνον εάν η εν λόγω ρύθμιση είναι εύλογη σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει, δηλαδή είναι πρόσφορη για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού, χωρίς να υπερβαίνει το αναγκαίο προς τούτο μέτρο.
- 30 Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί εάν ο σκοπός αυτός μπορεί να επιτευχθεί με μέτρα λιγότερο περιοριστικά για το εμπόριο αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα στο εσωτερικό της Ένωσης σε σχέση με την υποχρέωση νέας σφραγίσεως στο κράτος μέλος εισαγωγής, την οποία προβλέπει η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση.

- 31 Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι, όπως αναφέρει το αιτούν δικαστήριο, προκειμένου να δηλώσει τον βαθμό καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου των επίμαχων στην κύρια δίκη αντικειμένων αυτών κατά τρόπο κατανοητό για τους Λιθουανούς καταναλωτές, η Juvelta σφράγισε τα αντικείμενα αυτά με την πρόσθετη ένδειξη «585», η οποία αντιστοιχεί στον βαθμό καθαρότητας του μετάλλου των εν λόγω αντικειμένων, εκφραζόμενο σε χιλιοστά του βάρους του κράματος.
- 32 Διαπιστώνεται, ωστόσο, ότι η σήμανση αυτή καθιστά δυνατή την επίτευξη του σκοπού της επίμαχης στην κύρια δίκη ρυθμίσεως και αποτελεί μέτρο λιγότερο περιοριστικό για την κυκλοφορία των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα στο εσωτερικό της Ένωσης, σε σχέση με την επιβαλλόμενη από την εν λόγω νομοθεσία υποχρέωση εκ νέου σφραγίσεως, υπό την προϋπόθεση ότι οι ενδείξεις που παρέχονται με τη σήμανση αυτή είναι αντίστοιχες αυτών που προκύπτουν από τη σφραγίδα η οποία έχει τεθεί επί των συγκεκριμένων αντικειμένων από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας, εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος εξαγωγής των αντικειμένων αυτών.
- 33 Σημειωτέον, επιπλέον, ότι, εκτός του επίμαχου στην κύρια δίκη μέτρου της πρόσθετης ενδείξεως, επαρκή μέτρα ικανά να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών αποτελούν και άλλα μέτρα όπως η υποχρεωτική ανάρτηση, στον χώρο εμπορίας αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα προερχόμενων από άλλα κράτη μέλη, πινακων αντιστοιχίας εγκεκριμένων από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας του κράτους μέλους εισαγωγής, ώστε να ενημερώνονται οι καταναλωτές σχετικά με τις σφραγίδες του βαθμού καθαρότητας που χρησιμοποιούνται σε άλλα κράτη μέλη και για την αντιστοιχία τους προς τις σφραγίδες που χρησιμοποιούνται στο κράτος μέλος εισαγωγής ή η υποχρεωτική τοποθέτηση στα αντικείμενα αυτά ετικετών με όλες τις ενδείξεις που απαιτεί η νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους.
- 34 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 34 ΣΛΕΕ απαγορεύει την εφαρμογή εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη, κατά την οποία, για να διατεθούν στην αγορά κράτους μέλους αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα εισαχθέντα από άλλο κράτος μέλος, όπου επιτρέπεται η εμπορία τους, και τα οποία φέρουν σφραγίδα σύμφωνα με τη νομοθεσία τους δεύτερου κράτους μέλους απαιτείται, σε περίπτωση που οι σχετικές με τον βαθμό καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου ενδείξεις που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σφραγίδα δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας του πρώτου κράτους μέλους, εκ νέου σφράγιση τους από ανεξάρτητο και εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος αυτό οργανισμό εποπτείας, διά της επιθέσεως σφραγίδας με την οποία βεβαιώνεται ότι τα εν λόγω αντικείμενα έχουν ελεγχθεί και πιστοποιείται ο βαθμός καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου σύμφωνα με τις προαναφερθείσες επιταγές.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

- 35 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν η απάντηση στο πρώτο ερώτημα διαφοροποιείται σε περίπτωση που η πρόσθετη σφράγιση των εισαγόμενων αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα, σκοπός της οποίας είναι η παροχή κατανοητών για τους καταναλωτές του κράτους μέλους εισαγωγής ενδείξεων σχετικά με τα αντικείμενα αυτά, δεν έχει διενεργηθεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας εξουσιοδοτημένο από κράτος μέλος.
- 36 Συναφώς, τονίζεται ότι, στον βαθμό που η πρόσθετη ένδειξη την οποία φέρουν τα επίμαχα στην κύρια δίκη αντικείμενα είναι απλώς συμπληρωματική της σφραγίδας του βαθμού καθαρότητας που έχει τεθεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος εξαγωγής, εν προκειμένω τη Δημοκρατία της Πολωνίας, διασφαλίζεται η παρεχόμενη από τη σφραγίδα εγγύηση (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Houtwipper, σκέψη 19).
- 37 Συγκεκριμένα, η περίπτωση που αποτελεί αντικείμενο της κύριας δίκης διαφοροποιείται από εκείνη κατά την οποία αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα σφραγίζονται από τους ίδιους τους κατασκευαστές στο κράτος μέλος εξαγωγής. Στη δεύτερη περίπτωση υπάρχει κίνδυνος απάτης, η δε

επιλογή των καταλλήλων για την αντιμετώπισή του μέτρων εναπόκειται, ελλείψει ρυθμίσεως σε επίπεδο Ένωσης, στα κράτη μέλη, τα οποία διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Houtwipper, σκέψεις 20 έως 22).

- 38 Τούτων δοθέντων, οι ενδείξεις που προκύπτουν από μια πρόσθετη ένδειξη, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, πρέπει να αντιστοιχούν σε αυτές που προκύπτουν από τη σφραγίδα η οποία έχει τεθεί επί των συγκεκριμένων αντικειμένων από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας, εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος εξαγωγής των αντικειμένων αυτών
- 39 Όπως, όμως, προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, καθώς και από τις σκέψεις 25 και 26 της παρούσας αποφάσεως, τούτο συμβαίνει στην υπόθεση της κύριας δίκης.
- 40 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν διαφοροποιείται η απάντηση στο πρώτο ερώτημα σε περίπτωση που η πρόσθετη σφράγιση των εισαγόμενων αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα, σκοπός της οποίας είναι η παροχή κατανοητών για τους καταναλωτές του κράτους μέλους εισαγωγής ενδείξεων σχετικά με τα αντικείμενα αυτά, δεν έχει διενεργηθεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας εξουσιοδοτημένο από κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι τα αντικείμενα αυτά έχουν προηγουμένως σφραγιστεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας, εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος εξαγωγής, και ότι οι ενδείξεις που περιλαμβάνει η σήμανση αυτή είναι σύμφωνες με αυτές που περιλαμβάνει η σφραγίδα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 41 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόδισης που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 34 ΣΛΕΕ απαγορεύει την εφαρμογή εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη, κατά την οποία, για να διατεθούν στην αγορά κράτους μέλους αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα εισαχθέντα από άλλο κράτος μέλος, όπου επιτρέπεται η εμπορία τους, και τα οποία φέρουν σφραγίδα σύμφωνα με τη νομοθεσία τους δεύτερου κράτους μέλους απαιτείται, σε περίπτωση που οι σχετικές με τον βαθμό καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου ενδείξεις που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σφραγίδα δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας του πρώτου κράτους μέλους, εκ νέου σφράγιση τους από ανεξάρτητο και εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος αυτό οργανισμό εποπτείας, διά της επιθέσεως σφραγίδας με την οποία βεβαιώνεται ότι τα εν λόγω αντικείμενα έχουν ελεγχθεί και πιστοποιείται ο βαθμός καθαρότητας του πολύτιμου μετάλλου σύμφωνα με τις προαναφερθείσες επιταγές.
- 2) Δεν διαφοροποιείται η απάντηση στο πρώτο ερώτημα σε περίπτωση που η πρόσθετη σφράγιση των εισαγόμενων αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα, σκοπός της οποίας είναι η παροχή κατανοητών για τους καταναλωτές του κράτους μέλους εισαγωγής ενδείξεων σχετικά με τα αντικείμενα αυτά, δεν έχει διενεργηθεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας εξουσιοδοτημένο από κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι τα αντικείμενα αυτά έχουν προηγουμένως σφραγιστεί από ανεξάρτητο οργανισμό εποπτείας, εξουσιοδοτημένο από το κράτος μέλος εξαγωγής, και ότι οι ενδείξεις που περιλαμβάνει η σήμανση αυτή είναι σύμφωνες με αυτές που περιλαμβάνει η σφραγίδα.

(υπογραφές)